

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ»**

Романова Вікторія

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання та адаптивної
фізичної культури, завідувач кафедри теорії і методики фізичного
виховання та адаптивної фізичної культури
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

Красновський Андрій

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»
м. Рівне, Україна*

Навчальний курс «Теорія і методика фізичного виховання» входить до обов'язкової компоненти освітньо-професійної програми «Фізкультурно-спортивна реабілітація» спеціальності 017 Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня для здобувачів Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука», який сприяє розширенню світогляду фахівців галузі фізичної культури і спорту, формує практичні вміння управління процесом фізичного виховання, стимулює самопізнання. Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти у сфері фізичної культури і спорту, розуміння глибоких теоретичних знань та умінь з основ фізичного виховання, необхідних для успішної практичної діяльності з різними віковими і соціальними верствами населення, раціональної організації їх вільного часу, впровадження здорового способу життя [2].

Засвоєння матеріалу освітньої компонента спрямовані на формування професійних компетентностей, а саме: здатності до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення; здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; планувати зміст занять з фізкультурно-спортивної реабілітації з врахуванням віку, статі, нозологічних форм захворювань осіб, санітарно-гігієнічних норм освітньої діяльності; проводити заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації з метою відновлення у займаючихся порушених або частково втрачених функцій; здійснювати контроль за проведеними заходами з фізкультурно-спортивної реабілітації [1].

У поєднанні з вивченням інших дисциплін майбутній бакалавр з фізкультурно-спортивної реабілітації спроможний до здійснення навчання руховим діям та розвитку рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; розробки змісту занять з фізкультурно-спортивної реабілітації з врахуванням віку, статі, нозологічних форм захворювань осіб, санітарно-гігієнічних норм освітньої діяльності; здійснення комплексного контролю у фізкультурно-спортивній реабілітації та корегуванні оздоровчо-реабілітаційних програм [].

Формування професійних компетентностей відбувається під час проходження теоретичного і практичного матеріалу з теоретичних основ навчання фізичним вправам; характеристики процесу навчання руховим діям; технологій навчання руховим діям; форм побудови заняття, планування й контролю у фізичному вихованні.

Тема «Теоретичні основи навчання фізичних вправ» формується на базі знань методології теорії моторного навчання, теоретичних передумов побудови процесу навчання руховим діям і принципів навчання руховим діям, які використовуються у фізкультурно-спортивній реабілітації.

До теми «Характеристика процесу навчання рухових дій» увійшли підтеми: мета, завдання й умови навчання фізичним вправам; закономірності формування рухових умінь та навичок; структура процесу навчання фізичним вправам; етапи процесу навчання; стадії та фактори формування рухових навичок; особливості формування рухових навичок у фізкультурно-спортивній реабілітації.

Тема «Технології навчання рухових дій» розглядає методи навчання і методичні прийоми, класифікацію методів навчання. Увага звертається на вимоги до методів навчання, а саме на наукову обґрунтованість; забезпечення виховного характеру; відповідність до поставлених завдань, принципів навчання, специфіці навчального процесу, індивідуальній і груповій підготовленості учнів, умов занять; розмаїтості методів.

Здобувачі ознайомлюються з формами організації і проведення занять, особливостями проведення заходів, які також пов'язані з фізкультурно-спортивною реабілітацією, що передбачають застосування рухової активності. Як показує практика, ефективність педагогічного процесу залежить від планування. Студентам пропонується засвоїти види планування та вимоги до них, методичну послідовність та основні документи планування. У подальшому здобувачі освітньої програми «фізкультурно-спортивна реабілітація» набувають навичок здійснення педагогічного контролю за допомогою методів педагогічного спостереження, тестування, бесіди, контрольних тестів і змагань, хронометражу заняття, методів функціонального контролю, антропометричних методів та інших.

Особлива увага звертається на підготовку педагога до проведення занять з фізичного виховання, яка включає два етапи: попередній і безпосередній. Здобувачі навчаються аналізувати результати роботи за попередній рік, семестр, виявляти недоліки та складати плани роботи: план-графік проходження навчального плану, робочий план за семестр, плани-конспекти, план щодо ремонту спортивного інвентаря, обладнання та їх закупівлі. Безпосередній етап передбачає підготовку педагога до конкретного заняття, плануванні його змісту, організації, матеріального та методичного забезпечення, зовнішнього вигляду, запобіганню травматизму.

Однією із основних тем навчального курсу «Теорія і методика фізичного виховання» є проведення занять з фізичного виховання для дітей, які мають відхилення у стані здоров'я. Ця тема найбільш наближена до фізкультурно-спортивної реабілітації. Завдання перед здобувачами полягає у здійсненні аналізу стану здоров'я дітей за науково-методичною літературою; формування навичок оцінювання здоров'я дітей та поділу їх на спеціальні медичні групи для занять фізичними вправами; визначенні підходів до організації уроків фізичної культури та позакласних занять з фізичної культури і спорту; ознайомленні з інноваційними технологіями щодо покращення стану здоров'я та фізичної підготовленості учнівської молоді.

Таким чином, окремі теми змісту програмного матеріалу навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» зорієнтовані на підготовку бакалаврів з фізкультурно-спортивної реабілітації, вказують на послідовність засвоєння матеріалу курсу, формування професійних компетентностей та результатів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Освітньо-професійна програма «Фізкультурно-спортивна реабілітація» спеціальності 017 Фізична культура і спорт для здобувачів першого

(бакалаврського) рівня. Рівне: ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2023. 12 с.

2. Романова В. І. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 017 Фізична культура і спорт, за освітньою програмою: Фізкультурно-спортивна реабілітація. Рівне: ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2024. 27 с.